

ÚVOD

Role sakrálního umění spočívá v obohacování duchovního života těch, jež obklopuje, a v ovlivňování způsobu jejich vnímání světa i skryté reality za ním. Úkolem tradičního umělce tak bylo vytvarovat hmotu, aby co nejlépe vyjádřila ducha. Význačné chrámy, kostely a mešity světa jsou dědictvím právě těchto našich snah a každá zmíněná stavba je ovlivněna příslušnou duchovní perspektivou.

Umělecké tradice islámského světa rozvinuly během své dlouhé historie velké množství stylů užívaných v rozmanitých prostředích, ale vždy s jednotícími faktory, díky nimž jsou okamžitě rozpoznatelné. Je sotva překvapivé, že umělecká forma, která se výslovně snaží zkoumat vztah mezi jednotou a rozmanitostí, je zároveň jak jednotná, tak rozmanitá. Hlavní je harmonie.

Vizuální struktura islámského vzoru má dva klíčové aspekty: kaligrafii využívající arabské písmo – jednu z nejvýznamnějších písařských tradic světa – a abstraktní zdobení založené na pestrém, ale pozoruhodně jednotném vizuálním jazyku. Toto umění ryziho ornamentu se točí kolem dvou os: geometrického vzoru, harmonického a symetrického členění roviny, jež dává vzniknout složitě propojeným obrazcům, které vypovídají o nekonečnosti a všudypřítomném středu; a kolem idealizovaných rostlinných forem nebo arabeskových, spirálovitých výhonků, listů, poupat a květin ztělesňujících organický život a rytmus. Tato kniha se soustřeďuje na islámské geometrické vzory a zkoumá jejich strukturu a význam.